

Bokslutsrapport 2018

Helårsresultat

215 mkr

Budgeterat resultat

166 mkr

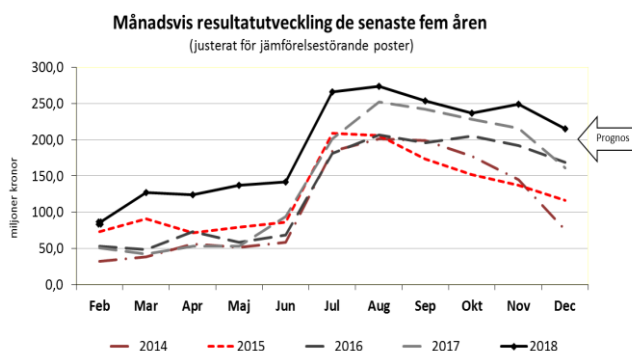
Bokslutsrapporten är en första presentation av bokslutet utifrån ett övergripande finansiellt perspektiv. I årsredovisningen, som fastställs av regionfullmäktige i april, finns verksamhetsredovisning och fördjupad ekonomisk analys.

Sammanfattande bedömning

Med ett ekonomiskt resultat på 215 miljoner kronor och en förbättrad soliditet uppfyller regionen de finansiella målen i regionplanen för 2018. Resultatet uppgår till 2,6 procent av skatter och statsbidrag vilket innebär att regionen når upp till det finansiella målet för god ekonomisk hushållning på 2 procent. Den ekonomiska ställningen förbättrades i och med det positiva resultatet. Detta märks bland annat genom förbättrad soliditet, samt genom att relationen mellan placerade pensionsmedel och den totala pensionskulden förbättrades ytterligare. Den totala låneskulden reducerades med 100 miljoner kronor under året till 300 miljoner kronor.

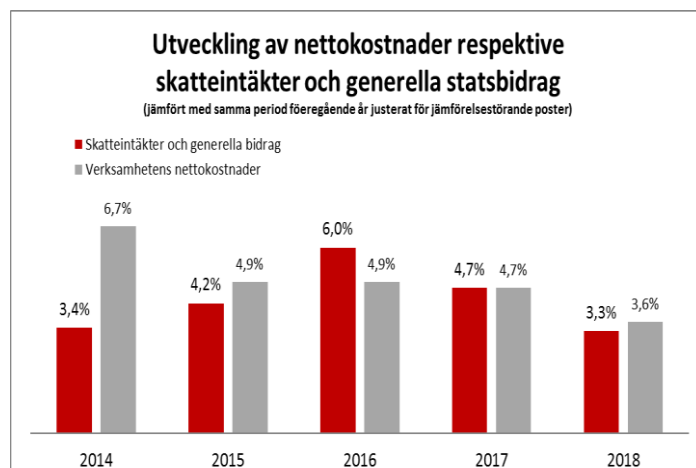
Fortsatta, och stigande obalanser finns på verksamhetsnivå. Några förvaltningar redovisar ett underskott 2018, främst Västmanlands sjukhus som uppvisar ett resultat på -329 miljoner kronor.

Resultatutvecklingen under året följde i stort samma mönster som tidigare år, se diagrammet nedan.



Att regionen trots ett samlat underskott i verksamheterna kan ha ett resultat på 215 miljoner kronor beror främst på högre statsbidrag än budgeterat, överskott i anslaget till regionstyrelsens förfogande samt positivt finansnetto. Se tabell sidan 2 "Analys av budgetavvikelser"

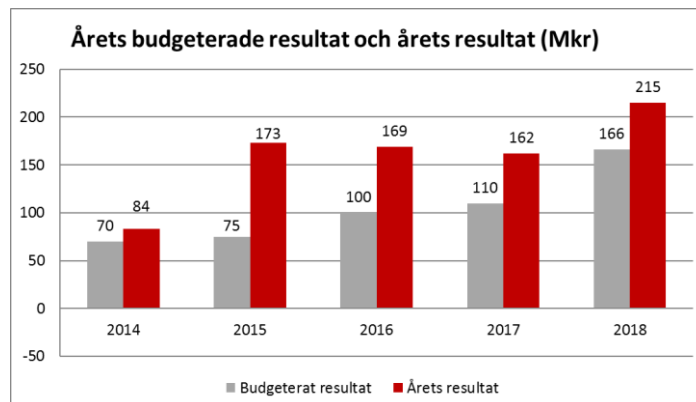
Nettokostnadsutvecklingen för helåret var 3,6 procent (se diagrammet nedan). Det är den lägsta takten på flera år.



Resultatanalys

Årets resultat, 215 miljoner kronor, blev något bättre än den senaste prognosen från november, 200 miljoner kronor, trots ökat underskott i verksamheterna. Detta beror främst på ett förbättrat finansnetto.

År 2017 uppgick det ekonomiska resultatet till 162 miljoner kronor. I diagrammet nedan framgår utfall och budgeterade resultat för de senaste fem åren. Att resultatet överträffar budget samtliga år beror i huvudsak på tre faktorer: högre statsbidrag, bättre finansnetto samt överskott i anslaget till regionstyrelsens förfogande.



Kostnads- och intäktsutveckling

Verksamhetens intäkter har ökat med 146 miljoner kronor, vilket i huvudsak avser såld vård 25 miljoner kronor och statsbidrag 122 miljoner kronor. Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar har ökat med 428 miljoner kronor.

Personalkostnaderna har ökat med 182 miljoner kronor (+4,9 procent) och pensionskostnaderna med 51 miljoner kronor (+7,8 procent). Köp från bemanningsföretag har ökat 29 miljoner kronor (+14 procent),

Analys av budgetavvikelser

Den positiva avvikelser (+49 miljoner kronor) mot budgeterat resultat (166 miljoner kronor) förklaras av:

Avvikelse från budget i 2018 års resultat

Belopp i mkr

| | Positiva avvikelser | Negativa avvikelser |
|--|---------------------|---------------------|
| Årets budgeterade resultat | 166 | |
| Positiva avvikelser | 394 | |
| Negativa avvikelser | -345 | |
| Resultat 2018 | 215 | |
| | | |
| | Positiva avvikelser | Negativa avvikelser |
| Verksamheternas resultat | | -273 |
| Skatteintäkter | | -71 |
| Generella statsbidrag och utjämning | 96 | |
| Finansnettoavvikelse centralt | 150 | |
| Övriga gemensamma kostnader och intäkter | 148 | |
| Totala avvikelser | 394 | -345 |

Verksamheternas resultat blev - 273 miljoner kronor (-111 miljoner kronor 2017). Västmanlands sjukhus hade ett underskott på 329 miljoner kronor. Förvaltningens negativa resultatavvikelse mot budget har ökat jämfört med tidigare år. Föregående år hade förvaltningen en extra ersättning på 50 miljoner kronor. Regionkontoret hade ett överskott på 59 miljoner kronor, Kollektivtrafiknämnden +9 miljoner kronor och Hjälpmedelscentrum +2 miljoner kronor. Övriga verksamheter inom regionen redovisar ett samlat underskott på 14 miljoner kronor, se tabell nedan.

| | Bokslut 2018 | Bokslut 2017 |
|---|--------------|--------------|
| Förvaltning | | |
| Västmanlands sjukhus | -329,4 | -162,9 |
| Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet | -4,4 | 7,2 |
| varav Vårdcentraler | 0,0 | -0,5 |
| Verksamhet- och ledningsstöd | -7,8 | 5,8 |
| varav Regionfastigheter | -8,6 | 5,4 |
| varav Patientmat ¹⁾ | 3,2 | |
| Regionkontoret | 59,4 | 40,7 |
| varav Vårdval | 2,8 | 2,7 |
| Kollektivtrafiknämnden | 9,0 | -3,5 |
| Gemensam hjälpmedelsnämnd | 1,6 | 0,0 |
| Politisk verksamhet och Patientnämndens kansli | -1,6 | 1,7 |
| Finansiering | 488,2 | 272,5 |
| Summa | 215,0 | 161,5 |

¹⁾ Patientmat ingår i verksamheten Kost under 2017

*Posten "finansiering" består 2018 av: budgeterat resultat (+166 mkr), avvikelse skatteintäkter -71 mkr, avvikelse statsbidrag och utjämning (+96 mkr), avvikelse finansnetto (+150 mkr) samt avvikelse gemensamma kostnader och intäkter samt regionstyrelsens anslag (+148 mkr).

Skatteintäkter och generella statsbidrag blev 24 miljoner kronor bättre än budget.

Finansnettot blev 150 miljoner kronor bättre än budgeterat. Överskottet beror främst på realisationsvinster vid försäljningar inom pensionsmedelsportföljen samt försäljningen av hälften av aktierna i Svealandstrafiken AB till Region Örebro Län.

Avvikelsen för övriga gemensamma kostnader och intäkter uppgår till 148 miljoner kronor. Överskottet beror främst på utnyttjade medel inom anslaget till styrelsens förfogande samt överskott avseende riktade statsbidrag.

Arbetad tid

Den totala arbetade tiden har inklusive tillkommande verksamhet i Fagersta ökade med 2,3 procent jämfört med 2017 (ökningstakten 2,4 procent 2017). Ökningen har skett både för arbetad tid utförd av inhyrd personal och anställda. Vid årsskiftet upptäcktes en felaktighet av antalet arbetade dagar i juni 2018 i underliggande rapporten och en rättning gjordes i december vilket påverkade ökningstakten med cirka 1 procentenhet i december.

Soliditet

Till följd av det positiva resultatet förbättrades den långsiktiga betalningsförmågan (soliditeten) under året, från 31 till 32 procent. Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser förbättrades även den, från -24 procent till -19 procent.

Likviditet

Låneskulden vid årets slut uppgår till 300 miljoner kronor. Under hösten löstes lån på totalt 100 miljoner kronor och upplåning sker i stället via checkräkningskrediten. Det positiva resultatet och lägre investeringar än planerat gjorde att amortering på låneskulden var möjlig. Den sista december var låneskuldsräntan i genomsnitt 0,9 procent.

Investeringar

Investeringarna uppgår till 323 miljoner kronor för helåret. Av dessa avser 166 miljoner kronor byggnadsinvesteringar. Utfallet är väsentligt lägre än budgeterat belopp på totalt 515 miljoner kronor, varav 325 miljoner kronor avsåg byggnadsinvesteringar. Orsaken är att vissa större projekt har försejats samt ett lägre utfall avseende reinvesteringar och outnyttjade oförutsedda medel.

Pensionsskuld och pensionsmedelsförvaltning

Den samlade pensionsskulden uppgick vid slutet av året till drygt 7 miljarder kronor. De förvaldade pensionsmedlens marknadsvärde ökade till 4,3 miljarder kronor under året. 2018 var ett oroligt börsår, främst under årets sista månader. Stockholmsbörsen sjönk med -4 procent under året, vilket innebar att pensionsportföljens absoluta avkastning blev negativ. Värdeinsparningen på tillgångarna blev -1,6 procent. Det motsvarar -82 miljoner kronor.

Framtid

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) bedömer i ekonomirapporten som publicerades 17 december att toppen på högkonjunkturen nu har passerats, även om arbetsmarknaden fortsatt är stark. Ekonomin har drivits av en stark internationell tillväxt som tillsammans med en försvagad krona påverkat svensk exportsektor positivt. Det kraftigt ökande bostadsbyggandet har också varit en stark injektion i den svenska ekonomin. Tecknen är många på att en försvagning av ekonomin är i antågande. Den globala tillväxten håller på att växla ned till ett långsammare tempo, och byggandet har gått in i en betydligt långsammare fas. SKL räknar med att BNP kommer att öka med 1,0 procent 2019 och 1,2 procent 2020. Nivåer betydligt under genomsnittliga tillväxten de senaste åren. Den viktigaste faktorn för kommunernas och landstingens skatteintäkter, nämligen utvecklingen av arbetade timmar, ser ut att vara svag kommande år.

SKL har länge uppmärksammat de demografiska utmaningarna med en större andel yngre och äldre i befolkningen. Det syns allt tydligare tecken på att en lång period med besvärlig demografisk utveckling, nu har inletts. Behovet av välfärdstjänster förväntas därmed öka i snabbare takt än vad skatteunderlaget gör.

De samhällsekonomiska förutsättningarna är utmanande inför kommande år, vilket ställer ännu högre krav på regionens förmåga att utveckla och effektivisera tjänster och förnya arbetssätt så att nettokostnadsutvecklingstakten kan dämpas till en hållbar nivå. Därtill måste obalanserna i verksamheterna hanteras om regionen även kommande år ska nå nödvändiga resultat och långsiktigt klara en god ekonomisk hushållning, vilket är en förutsättning för att bland annat klara kommande stora investeringar. Inte minst det nya akutsjukhuset i Västerås.

| BOKSLUT 2018 | | | | |
|-------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|------------------|
| Resultaträkning | Helår | | | Prognos november |
| | Bokslut 2017 | Bokslut 2018 | Budget 2018 | |
| <i>Belopp i mkr</i> | | | | |
| Verksamhetens intäkter | 1 480,8 | 1 626,8 | 1 616,9 | 1 615,5 |
| Verksamhetens kostnader | -9 089,9 | -9 497,4 | -9 380,0 | -9 493,2 |
| Avskrivningar | -282,0 | -302,6 | -285,0 | -300,0 |
| Verksamhetens nettokostnader | -7 891,1 | -8 173,2 | -8 048,1 | -8 177,7 |
| Skatteintäkter | 6 147,5 | 6 291,1 | 6 362,5 | 6 291,7 |
| Generella statsbidrag och utjämning | 1 840,6 | 1 959,5 | 1 863,7 | 1 957,3 |
| Finansiella intäkter | 145,6 | 241,6 | 101,2 | 240,0 |
| Finansiella kostnader | -81,1 | -104,0 | -113,3 | -111,3 |
| Resultat | 161,5 | 215,0 | 166,0 | 200,0 |